

1. Der vil i en bekendtgørelse om optagelse af selvstændige blive opstillet mere klare kriterier for, hvornår der foreligger udøvelse af selvstændig virksomhed i arbejdsløshedsforsikringslovens forstand.

2. Der vil blive fastsat regler om, hvornår en lønmodtager eller ledig, der etablerer selvstændig virksomhed, skal anses for påbegyndt med udøvelse af virksomheden.

3. Mulighederne for dagpenget og overgang til efterløn ved ophør med at arbejde i ægtefælles virksomhed vil blive lempet i tilfælde, hvor ophøret skyldes samlivsophævelse, eller hvor der er blevet ansat anden arbejdskraft til erstatning for den udtrædende ægtefælle.

Endvidere vil det i begrænset omfang blive muligt at få dagpenge, når ægtefælles udtræden er begrundet med, at indtægten fra virksomheden er faldende og ikke kan dække to beskedne arbejdsindtægter.

4. Efter de gældende regler skal beregningen af dagpenge og efterløn for selvstændige som udgangspunkt ske på grundlag af tidligere lønarbejde eller tidligere selvstændig virksomhed i tilfælde, hvor medlemmet forud for ledigheden ikke har drevet selvstændig virksomhed i mindst 2 hele regnskabsår. Denne regel har givet nyetablerede et incitament til at ophøre i god tid, dvs. inden udløbet af det 2. regnskabsår i tilfælde, hvor det er usikkert, om virksomheden vil kunne give et rimeligt afkast.

I tilslutning til forslaget nr. 5 om indførelse af en mindstesats, når der har været drevet virksomhed i mindst 3 regnskabsår, vil ovennævnte regel blive ændret, således at beregningen som udgangspunkt skal ske på grundlag af tidligere lønarbejde eller tidligere selvstændig virksomhed, hvis den ophørte virksomhed ikke har været drevet i mindst 3 hele regnskabsår.

5. Der vil blive fastsat regler om, at lønindtægter vil kunne medregnes i beregningsgrundlaget for selvstændige, når det er åbenbart, at medlemmets selvstændige virksomhed har været en væsentlig forudsætning for overtagelsen af lønarbejdet, eller når driften af virksomheden er muligjort af, at medlemmet har påtaget sig lønarbejde.

I forhold til hidtidig praksis vil der være tale om en meget begrænset forbedring.

De administrative ændringer vil forinden blive forhandlet med arbejdsmarkedets parter i Landsarbejdsmålsrådet.

Forslagene betyder en forenkling af regelsættet og dermed en administrativ lettelse først og fremmest for arbejdsløshedskasserne, idet der vil ske et fald i antallet af sager, som kræver en omfattende sagsbehandling.

Forslagets regelændringer skønnes sammen med de administrative ændringer at medføre en merudgift på ca. 50 mill. kr., hvoraf ca. halvdelen skyldes den generelle mindstesats for dagpenge og efterløn. Ændringerne finansieres gennem en forhøjelse af bidraget for medlemmer af arbejdsløshedskasserne for selvstændige erhvervsdrivende. Forslaget i pkt. 2 om en ændring af reglerne om selvforskyldt arbejdsophør (karantæne) skønnes i sin helhed at være udgiftsneutral.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Dokumentation for, at der udøves selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, kan f.eks. ske ved oplysninger om virksomhedens art og størrelse, eller ved kopi af tilmelding til offentlige registre som selvstændig erhvervsdrivende, herunder skattemæssig registrering som medarbejdende ægtefælle, indberetninger til toldvæsenet eller lønudbetalinger til ansatte. Der kan således blive tale om, at dokumentation først kan fremskaffes efterfølgende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, ad pkt. 5.

Til nr. 2

Forslaget fastslår den medarbejdende ægtefælles ret til optagelse i en arbejdsløshedskasse for selvstændige på lige fod med indehaveren.

Det forhold, at virksomheden drives i partnerskab med andre, således at den medindehavende ægtefælle ikke er enerådende med hensyn til drift, administration mv. medfører ikke i sig selv, at den optagelsesøgendes forhold kan bedømmes, som om ægtefælleden ikke er selvstændig erhvervsdrivende. Dette beror på en konkret vurdering.

Hvis den optagelsesøgende skattemæssigt er registreret som »medarbejdende ægtefælle«, kan pågældende som udgangspunkt også anses for selvstændig erhvervsdrivende i relation til arbejdsløshedsforsikringsloven.

Der er ved bestemmelsens affattelse åbnet mulighed for, at en ægtefælle til indehaveren af en større virksomhed kan bevare sit medlemskab af en arbejdsløshedskasse for lønmodtagere, hvis medlemmet i øvrigt er ansat på sædvanlige lønmodtagervilkår i en underordnet stilling i virksomheden. Tilsva-